

Bridge Service, voor gewone bridgers

Bridge Training

Nummer 659, 28 april 2016

Redactie:

Ron Jedema en Siger Seinen (spelregels),
Ad van Gemert, Jan van Die en Frans Schiereck
Rob Stravers (spelregels en eindredactie)

Reeds verschenen nummers

www.bridgeservice.nl

De BridgeVraagbaak van Kees van Gennip

www.bridgevraagbaak.nl

De Bridge Training is gratis!

Alleen als je toch graag een bedrag wilt overmaken, mag je dat doen, naar:
rekeningnummer: NL76ABNA0549444440 t.n.v. R.A.M. Stravers (voor
overmaking uit een ander land: BIC-code: ABNANL2A.

**Opgelet! Bijdragen zijn alleen toegestaan over reeds gepubliceerd
werk! En elke cent gaat in de 'Bridgepot'.**

Eindejaars bridgedrive en diner

Eind december wordt de Bridgepot gelegegd. Van dat geld bridge en dineer ik
dan met het volledige Bridge Serviceteam. Winst wil ik niet maken; als de pot
het toelaat breiden we het aantal deelnemers uit met het inloten van zoveel
mogelijk donateurs.

Altijd honneur op honneur?

Je kent ze wel, de duidelijke vuistregels: 'De derde man doet wat-ie kan' en:
'Leg altijd honneur op honneur'.

Gelden deze wetten altijd? Kun je gewoon je verstand op nul zetten? Zou
bridge werkelijk een edel spel zijn als je dit soort handelingen door je
automatische piloot kunt laten uitvoeren?

Inderdaad past op deze drie vragen een driewerf 'neen.' En rijst tegelijk de
vierde vraag: wanneer dan wél?

Dat gaan we in deze Training tot de bodem uitzoeken! Zet je alvast schrap. Ik
leg een paar situaties voor. Aan jou de eer om de vuistregel wel of niet toe te
passen.

Bridge Service, Bridge Training 659, 28 april 2016, rob.stravers@upcmail.nl

Spel 1

Partner komt uit met:

♦ 2

Leider west

Dummy oost

♦ 5 4 3

Jij zit **zuid** met:

♦ A H 6

De leider laat dummy ♦ 3 bijspelen.
Welke ruitenkaart speel jij?

Spel 2

Partner komt uit met:

♦ 2

Leider west

Dummy

♦ V B 9

Jij zit **zuid** met:

♦ H 4 3

De leider laat dummy ♦ V bijspelen.
Welke ruitenkaart speel jij?

Spel 3

West	Noord	Oost	Zuid
1SA	pas	2♣*	pas
2♥	pas	4♥	pas
pas	pas		

*Stayman

Partner noord
komt uit met ♦ 8.

Leider west

Dummy oost

♠ V B 4 2
♥ V 9 8 7 6
♦ A B 2
♣ 8

Jij zit **zuid** met:

♥ H 5 4

Dummy's ♦ A wint deze slag.
De tweede slag wordt ingezet met ♥ V.
Wat doe je: duiken of dekken?

Spel 4

Dummy west

♣ A V 4 3 2

Leider oost

speelt ♣ B voor

Jij zit **zuid** met:

♣ H 7 6

Welke klaverenkaart speel je bij?

Spel 5

Na west 1♥ - oost 4♥
start partner noord
met: ♦7

Leider west

Dummy oost

♦ H B 10 9

Jij zit **zuid** met:

♦ V 4 3

De leider laat dummy ♦B bijspelen.
Welke ruitenkaart leg jij?

Spel 6

West	Noord	Oost	Zuid
1SA	pas	2♥*	pas
2♠	pas	4♠	pas
pas	pas		

Leider west

Dummy oost

♠ H V 10 9 8 7

Jij zit **zuid** met:

♠ A 6

De leider speelt vanuit de hand ♠4 naar dummy's ♠H.
Partner speelt ♠5 bij.
Wat doe jij: zakken of pakken?

Mijn antwoorden

Spel 1

Partner komt uit met:

♦ 2

Leider west

Dummy oost

♦ 5 4 3

Jij zit **zuid** met:

♦ A H 6

De leider laat dummy ♦ 3 bijspelen.
Welke ruitenkaart speel jij?

Natuurlijk zul je niet ♦ 6 bijspelen. En ♦ A of ♦ H maakt geen verschil, denk je misschien...

Dat laatste is een misverstand. Voor jouw partner maakt het wel dégelijk uit of je deze slag wint met ♦ A of met ♦ H. Regel is dat je met twee aangrenzende plaatjes het eerst je laagste plaatje speelt, dus in dit spel ♦ H.

Jouw partner weet dan dat je ook ♦ A zou kunnen hebben. Win je deze slag met ♦ A, dán ontken je daarmee ♦ H. Dat kan voor partner uiterst belangrijke informatie zijn als hij later aan slag komt.

Spel 2

Partner komt uit met:

♦ 2

Leider west

Dummy

♦ V B 9

Jij zit **zuid** met:

♦ H 4 3

De leider laat dummy ♦ V bijspelen.
Welke ruitenkaart speel jij?

Duik deze slag! De kaarten kunnen als volgt zijn verdeeld:

	♦ 10 7 6 2	
Leider west		Dummy
♦ A 8 5		♦ V B 9
	Zuid	
	♦ H 4 3	

Hanteer de volgende extra regel: als dummy aangesloten honneurs heeft, wacht je geduldig tot de **laatste van die serie** wordt gespeeld.

Als je nu in deze eerste slag als derde man meteen doet wat je kunt, en daarom braaf ♦ H legt, heeft de leider drie ruitenslagen voor het neerleggen door vanuit zijn hand ruiten te spelen naar dummy's ♦ V9.

Duik je de eerste slag, dan wint dummy's ♦ V. Als later ♦ B wordt gespeeld, leg je wél ♦ H, voor wests ♦ A. Door de eerste ruitenslag de duiken, voorkom je dat ♦ 9 een rondje wint.

Spel 3

West	Noord	Oost	Zuid
1SA	pas	2♣*	pas
2♥	pas	4♥	pas
pas	pas		

*Stayman

Partner noord
komt uit met ♦8.

Leider west

Dummy oost

♠ V B 4 2
♥ V 9 8 7 6
♦ A B 2
♣ 8

Jij zit **zuid** met:

♥ H 5 4

Dummy's ♦A wint deze slag.

De tweede slag wordt ingezet met ♥V.

Wat doe je: duiken of dekken?

Ondanks dat dummy maar één honneur heeft, moet je deze slag absoluut duiken! Want het bieden maakt duidelijk dat onze partner maar één hartenkaart zal hebben. Leider west belooft met zijn 2♥-bod immers een 4-kaart! Zelfs als je ♥H legt in de hoop dat partner ♥B heeft, én partner inderdaad ♥B bezit, zal die in dezelfde slag vallen! Erger is het als partner niet ♥B heeft maar ♥A... Die valt dan over jouw ♥H heen! Met het direct leggen van ♥H kun je niets winnen en veel verliezen.

Spel 4

Dummy west
♣ A V 4 3 2

Leider oost
speelt ♣B voor

Jij zit **zuid** met:

♣ H 7 6

Welke klaverenkaart speel je bij?

Het ziet ernaar uit dat de leider gaat snijden. En jij weet dat die snit gaat lukken. Als je duikt, maakt de leider ♣B en daarna ♣A, ♣V en dummy's laatste twee klaverenkaarten. De leider maakt die vijf klaverenslagen dan óók als partner noord ♣10xx in handen heeft. En dát is de reden dat je in de eerste klaverenslag ♣H moet leggen. Dan zal ♣A ook meteen van stal moeten, waarna partners ♣10 voorkomt dat de leider vijf klaverenslagen oppakt.

Zekerheden bestaan niet, ook niet in bridge. Als klaveren een bijkleur is in een troefcontract, en het bieden duidt op een mogelijke singleton klaveren bij de leider, kan ♣H duiken wél de beste actie zijn.

Spel 5

Na west 1♥ - oost 4♥
start partner noord
met: ♦7

Leider west

Dummy oost

♦ H B 10 9

Jij zit **zuid** met:

♦ V 4 3

De leider laat dummy ♦B bijspelen.

Welke ruitenkaart leg jij?

Tegen een troefcontract zal partner zeker niet onder ♦A uitkomen. ♦A zit dus beslist bij leider west. Als je meteen ♦V bijspeelt, val je in de categorie van de Belastingdienst: gemakkelijker kun je het (de leider) niet maken! Leg zónder denkpauze een lage ruiten. In dat geval kan de leider niet uitsluiten dat ♦V bij noord zit. En dat betekent een kans op een verkeerde beslissing. Hoe groter die kans, des te beter dat is voor jou.

Spel 6

West	Noord	Oost	Zuid
1SA	pas	2♥*	pas
2♠	pas	4♠	pas
pas	pas		

Leider west

Dummy oost

♠ H V 10 9 8 7

Jij zit **zuid** met:

♠ A 6

De leider speelt vanuit de hand ♠4 naar dummy's ♠H.

Partner speelt ♠5 bij.

Wat doe jij: zakken of pakken?

Zak (werkwoord ☺)!

Met ♠B bij de leider kun je het niet verkeerd doen: de leider zal altijd vijf schoppenslagen maken. Met ♠Bx bij partner kun je ook geen fouten maken. In de tweede slag zal ♠B kansloos vallen onder ♠V.

Maar... met ♠Bxx bij noord wordt het interessant. De leider hoopt op ♠A bij noord. Daarom speelt hij vanuit de hand naar ♠H.

Als ♠H houdt, zal de leider in een andere kleur oversteken naar de hand om dan zijn laatste schoppen naar ♠V te spelen. Als jij dán wint met ♠A zal de derde schoppenslag voor partners ♠B zijn.

Als je je in de eerste slag niet kunt beheersen en je meteen ontfermt over ♠H, kan de leider daarna maar één ding doen: over noord snijden op ♠B. En jij weet dat die snit gaat slagen.

Lezers Mailen

Verplicht akkoord?

We spelen tegen. De laatste vier kaarten moeten nog gespeeld worden.

Mijn partner zegt 'alle slagen zijn voor jullie' en legt zijn kaarten op tafel. Als er verder gespeeld wordt, zou ik nog een slag incasseren.

Maar mijn tegenspeler zegt: 'Als uw partner claimt, moet ik ermee akkoord gaan en heb ik niks meer te zeggen.'

Rob:

Dat klinkt wel héél nobel van die tegenspeler. Ik kan mij namelijk voorstellen dat als jouw partner een slag te veel claimt, de meeste andere tegenspelers toch wel op z'n minst hun twijfel zullen uitspreken over de juistheid van de claim...

Na een verschillend inzicht over de juistheid van een claim moet zo snel mogelijk het woord worden gegeven aan de arbiter. Deze functionaris heeft immers doorgeleerd om op de juiste wijze met dit soort mooie situaties om te gaan.

ARTIKEL 71

Het afstaan van slagen geannuleerd

Indien eenmaal slagen afgestaan zijn, moet dit gehandhaafd blijven, behalve wanneer binnen de periode van herstel zoals vastgesteld in [artikel 79C](#) de wedstrijdleader het **afstaan van slagen** móét **annuleren**, namelijk als:

1. een speler een slag heeft afgestaan die zijn partij daadwerkelijk had gemaakt, of
2. **een speler een slag heeft afgestaan die niet verloren had kunnen gaan bij iedere normale** (Noot: Voor het gebruik van de artikel 71 geldt dat "normaal" omvat: een speelwijze die zorgeloos of minder goed zou zijn, rekening houdend met het niveau van de betrokken speler.) **voortzetting van het spelen.**

De score op het bord wordt opnieuw berekend, waarbij een dergelijke slag wordt toegekend aan de partij van die speler.

Het is dus ook de arbiter die bepaalt wat onder een normale voortzetting moet worden beschouwd.

Samenvattend: als de andere tegenspeler inderdaad bij normaal doorspelen nog een slag zou hebben gemaakt, wordt die slag wel degelijk toegekend.

Twee kleine vraagjes...

Vraag 1

Ik zie in heel veel blaadjes en boekjes dat ze na partners opening eerst de hoge vierkaart bieden.

Op partners 1♥ (5-kaart hoog) met drie harten mee toch eerst een 4-kaart schoppen bieden.

Wij hebben geleerd dat je niet meer moet zoeken als de fit gevonden is.

Waarom dan toch eerst 1♠?

Rob:

Inderdaad kan het aangenaam uitpakken om niet meer te vertellen dat nodig is; de 'vijand' luistert immers mee. Maar omdat we weten dat een 4-4-fit méér slagen kán opleveren dan een 5-3-fit, hoeft zo'n onderzoek zeker niet zinloos te zijn.

West	Oost
♠ A V 5 4	♠ H B 3 2
♥ A V 5 4 3	♥ H B 2
♦ A 6 5	♦ 4 3 2
♣ 2	♣ A 4 3

1♥

??

Als oost rekent op een 5-kaart harten, zou oost meteen 4♥ kunnen uitbieden. 4♥ wordt met een overslag gemaakt: de leider geeft alleen twee ruitenslagen af. Er is geen bijkleur waarop hij ruitenverliezers kan opruimen.

Maar... als OW schoppen spelen, is opeens 6♠ waterdicht met de ontbrekende schoppens 3-2! De leider trekt driemaal troef, draait de harten af, ruimt op wests laatste twee harten twee ruitens op, en troeft dan één van zijn twee ruitenverliezers.

Vraag 2

Ik heb ook geleerd dat, als je een doublet legt, je openingskracht moet hebben, kort moet zijn in de openingskleur van de tegenstander en alle andere kleuren moet kunnen verdragen.

Als men dat niet speelt, moet men dat dan alerteren?

We onderscheiden twee informatiedoubletten:

- gewone kracht: 12-16 punten;
- veel kracht: 17+.

Als je partner vervolgens passief antwoordt, dus geen kracht belooft, moet je met:

- gewone kracht passen.

b. met veel kracht níet passen.

Dat betekent dat je met **gewone kracht** alle biedingen van partner moet kunnen verdragen. Anders past dat niet echt lekker ☺.

Met **véél kracht** mag je elke verdeling hebben, omdat je dan na partners bod in ieder geval nog iets kunt doen.

	West	Noord	Oost	Zuid
1.	pas	1♥	1♣ pas	doublet 1♠
2.	pas	1♥	1♦ pas	doublet 2♥
3.	Pas	2♦	1♥ pas	doublet pas

In de biedseries 1 en 2 belooft zuid dus een sterk spel van minstens 17 punten. Met 12-16 punten moet zuid immers op elk passief bod van partner passen.

Ervan uitgaand dat de doubleerder met 12-16 punten minstens een 3-kaart heeft in de ongeboden kleuren, sluit dat een 4-kaart in de kleur van de tegenpartij nog nét niet uit...

Dan jouw vraag over de alerteerplicht van een doublet zónder deze geadviseerde grenzen.

Voor een doublet geldt (gelukkig) alleen een alerteerplicht als daar een speciale afspraak aan hangt. Zoals Dont.

En ik schrijf bewust 'gelukkig' omdat veel - vooral oudere - bridgers een heel andere grens hanteren: een volgbod belooft maximaal 12 punten, een doublet minimaal 13... Over de verdeling zegt dat doublet dan vrijwel niets. Een alerteerplicht kun je niet opleggen omdat deze groep bridgers juist deze grens als absoluut natuurlijk beleeft.

Hoe vertel ik het mijn... tafelenoten?

De leider, net gepromoveerd uit de B-lijn, vraagt aan de dummy ♠V voor te spelen en zegt direct daarop: 'O, nee, ♣10.'

Ik speel klaveren bij en zeg: 'Weet je dat dat eigenlijk niet mag?'

Nou toen waren de rapen gaar!

Opmerkingen als: 'Ik zou blij zijn als ik weer in de B speel, fanatiek gedoe', en: 'ik speel voor m'n plezier', werden gemaakt.

Ik dacht op een soepele manier iets van de spelregels bij te brengen, maar dat pakte helemaal verkeerd uit.

Van het ene op het andere moment was de stemming omgeslagen. Ik verontschuldigde me door te zeggen dat het me spijt als ik haar een onprettig gevoel heb gegeven, maar er was niets meer goed te maken.

Nu moet ik wel toegeven dat dat voor de boven vermelde overtreding niet zo gemakkelijk is; het is namelijk niet duidelijk (volgens mij) uit te leggen wat voor een nadeel het voor de tegenstanders of de latere spelers van dit spel is als ♠V veranderd wordt in ♣10.

Ik weet wel dat het niet mag, maar hoe leg je het uit??

Rob:

Best een lastige situatie. Je denkt je mild op te stellen door geen arbitrage te vragen na de wijziging in ♣10, en dan krijg je nog op je donder als je jouw grenzeloze goedheid voorzichtig noemt!

Ik denk dat een inleiding noodzakelijk is. En als je er toch geen punt van wil maken, kun je beter wachten tot na de dertiende slag.

Dan zou je iets kunnen zeggen als: 'Als je dat leuk vindt wil ik graag iets zeggen over jouw verandering van ♠V in ♣B.' Krijg je dan een reactie waaruit blijkt dat dat beslist niet leuk zal worden gevonden, dan kun je het daarbij laten. Ondertussen kun je natuurlijk naar de partner kijken - er is namelijk een grote kans dat die wél nieuwsgierig genoeg is ☺.

Als minstens één van hen wél aan jouw lippen hangt, zou je kunnen zeggen: 'In de bridgerechtspraak zijn al vele oorlogen gevoerd juist door het wijzigen van een door dummy te spelen kaart. En dat komt omdat de spelregels bij zeer hoge uitzondering zo'n wijziging toestaan, maar in 99 van de 100 gevallen niet. We kunnen daardoor vaststellen dat we de arbiter een bijzonder pikante klus hebben onthouden door geen arbitrage te vragen.'

Het is namelijk mogelijk - al is dat een minieme kans - dat de spelregels deze wijziging wél toestaan. Jouw gedachte is daardoor iets te absoluut.

Claim met aanpassing

Ik wil je vragen om eens naar het volgende probleem te kijken.
Het deed zich voor bij mijn vereniging Nieuwer-Amstel in de A-lijn.

De leider zit noord en ik zit oost. De dummy is aan slag. Er zijn nog vijf kaarten te spelen per persoon.

De leider claimt, omdat hij nog vijf troeven over heeft: de 10, de 9 en drie pukkies (of zoals jij zegt stekeltjes). Ik heb nog troef 7.

Op mijn vraag hoe hij dit wil gaan spelen reageert hij verbaasd en zegt dat hij alleen nog troeven heeft. Hij laat ze zien en zegt dat er geen troeven meer in het spel zijn.

Als er geen troeven meer in het spel zijn maakt het niet uit of hij troeft met de 3 of met de 9. Toch?

Zoals altijd na het niet accepteren van een claim ruikt hij onraad (Heb jij dan nog een troef?) en zegt dat hij gaat aftroeven met de 10 en vervolgens de troeven van bovenaf speelt.

De arbiter gaf hem alle slagen. Wat vind jij?

Ik heb de vraag voorgelegd aan een arbiter van een andere club en die wist het antwoord niet. Zij is ook benieuwd naar je reactie.

Rob:

Na een claim die vragen oproept of wordt betwist, staat één ding vast. Er wordt niet doorgespeeld!

De arbiter zal moeten vaststellen hoeveel slagen de claimer zal maken, uitgaand van gedachteloos spel. Hoogstandjes als snijden, ingooien of hoog voortroeven zijn dan uitgesloten. Als de claimer dat van plan was, had hij dat wel eerst gedaan óf genoemd bij zijn claim.

Met andere woorden: als bij die vijf slagen een slag hoort die wordt gemaakt met een aftroever, moet de arbiter uitgaan van een lage aftroever. En als jij als tegenspeler dan kunt overtroeven, is de claimer die slag kwijt.

Met gedachteloos spel wordt geen stupide of onlogische speelwijze bedoeld. Als de leider op het moment van claimen van troef alleen nog ♠ H 8 3 in zijn handen heeft en niet meldt dat er nog een troef buitenboord zit, moet de arbiter er toch van uitgaan dat hij de troeven van bovenaf speelt.

Van Vxx in partnerskleur uitkomen met de V of een x?

Mijn bridgepartner op Step volgt lessen in Maastricht. Haar docente, blijkbaar iemand die op heel hoog niveau heeft gebridget, heeft haar het volgende geadviseerd:

In een troefcontract kom je uit in de door partner geboden kleur. Van Vxx kom je dan uit met x en niet met de V en van Hxx dus ook met x.

Ik ben van mening, dat de uitkomst de V, respectievelijk de H moet zijn.

Dit kwam onlangs in een spel op Step aan de orde. Partner kwam uit met x, waardoor we een slag misten. Niettemin antwoordde partner dat docente dat duidelijk had geadviseerd en *'zij heeft op hoog landelijk niveau gespeeld, dus...: kleintje belooft een plaatje!'*

Wat is jouw zeer gewaardeerde mening; wij blijven van mening verschillen (in goede sfeer).

Rob:

De docente in het 'Zuudn' heeft helemaal gelijk! Kijk en huiver.

	♥ 7 2	
♥ H 4 3		♥ A B 10 6 5
	♥ V 9 8	

Als je uitkomt met ♥H zal de leider altijd ♥V kunnen maken.

Start je met ♥3, minstens een 3-kaart harten belovend, dan wint oost de slag met ♥A; zijn ♥B na maakt zuids ♥V kansloos.

	♥ 7 2	
♥ V 4 3		♥ H 10 9 8 2
	♥ A B 6	

♥V als uitkomst kaart verzekert zuid van twee hartenslagen... ♥3 start doet dat zeker niet. Oost legt ♥H. Zuid mag die slag nemen met ♥A, maar zijn ♥B is kansloos met ♥V bij west.

Je komt alleen met je hoogste kaart in partners kleur uit:

1. van een 2-kaart!
2. je twee of meer honneurs hebt in die kleur!
3. je het aas hebt en een **troefcontract** tegenspeelt!

Er zijn dus situaties waarin jij gelijk hebt!